

Svensk biblioteksförnings kommitté för Klassifikationssystem för svenska bibliotek (SAB-systemet)

Sammanträde: 2003-02-13

Plats: Svensk biblioteksförning, Stockholm

Närvarande:	Lennart Enge (ordf)	BTJ
	Göran Berntsson	BHS
	Ebbe Fritjofsson	UUB
	Elisabet Grufman (sekr)	BTJ
	Olle Johansson	SLBA
	Pia Leth	KB
	Margareta Rosfelt	SSB

§ 1. Mötets öppnande

Ordföranden hälsade de närvarande välkomna och förklarade mötet öppnat. Pia Leth rapporterade att Eva Tedenmyr var frånvarande p.g.a. skada.

§ 2. Godkännande av dagordningen

Den föreslagna dagordningen godkändes.

§ 3. Val av justeringsman

Till justeringsman valdes Olle Johansson.

§ 4. Ordföranden rapporterade

Ordföranden meddelade att Svensk biblioteksförnings styrelse godkänt kommitténs budget samt att kommittén blivit ombedd att skriva utförligare verksamhetsplaner i framtiden.

Angående lunchen, skall kommittémedlemmarna inlämna kvitto till Annikki Alanne, varpå de kan få ersättningen kontant.

Ordföranden rapporterade vidare från revisionen av avdelning V, att Ellika Riise för närvarande är ensam expert. Hon samtalar nu med Karolinska institutet om detta. Arbetet står för närvarande stilla.

Sekreteraren rapporterade om en förfrågan från högkolan i Kristianstad angående engelsk översättning av rubriker i klassifikationssystemet. Konstaterade Pia Leth att det är onödigt att så många gör samma jobb och tyckte att det vore bra om man kunde samla in det arbete som redan gjorts.

§ 5. Höstens kommittémöten

Ordföranden föreslog att kommittén skall ha två möten under hösten 2003 och konstaterade att man måste ta hänsyn till Bok & biblioteksmässan den 25-28 september. Göran Berntsson framförde önskemål om att mötena skall hållas på måndagar och Olle Johansson ville undvika kollision med IASA:s konferens i september.

Beslutades att möte skall hållas den 6 oktober samt den 8 december 2003.

§ 6. Hemsidor för kommittén och för klassifikationssystemet

Pia Leth presenterade utskrifter på sökresultat från Google och konstaterade att kommitténs hemsidor inte kom först vid en sökning på *SAB klassifikationssystem*. Hon ansåg att biblioteksförningens struktur för hemsidorna inte var tillräckligt tydlig och önskade att klassifikationssystemet skulle ha en egen ingång. Leth ansåg vidare att ett grundschema borde finnas publicerat på kommitténs hemsidor så att högskolebibliotek m.fl. skulle kunna länka dit i stället för att publicera det själva. Där skulle också finnas information om systemet och om kommittén.

Pia Leth skulle också vilja se samma typ av länkning från huvudsignaturen som BUS har gjort på sina sidor om ändringar i klassifikationsschemat. BUS avser att lägga till nya beslut, fortsatte Leth, och önskade en länk från kommitténs hemsida till detta. Hon undrade om det finns upphovsrättsliga hinder för att publicera grundschema. Sekreteraren åtog sig att kontrollera vad som kan publiceras och tog på sig ansvaret för att publicera så mycket information som för tillfället är möjligt. Göran Berntsson påpekade att sidorna borde indexeras för att ge maximalt

antal träffar i sökmotorerna och tyckte att man skulle jämföra med UDK:s hemsidor för strukturen. Pia Leth föreslog att sekreteraren även informerar omvärlden om kommitténs aktiviteter via BIBLIST.

§ 7. Olle Johansson rapporterar om SLBA:s översättning och bearbetning av The IASA Cataloguing Rules: "Katalogiseringsregler för Statens ljud- och bildarkiv"

Olle Johansson började med att understryka att det rör sig om en intern publikation med översättningar av IASA:s katalogregler. Han berättade att SLBA gjort en översyn av sina databaser och kataloger och funnit ett behov av gemensamma regler för alla AV-medier. Därför gjorde man en anpassning av reglerna. Den nya regelsamlingen är olik KRS på flera punkter, bl. a. finns där ett stort avsnitt om konstruerade titlar samt ett tillägg om sändning i avsnittet om utgivning. Där finns även ett utförligt anmärkningsavsnitt och anvisningar för identifikationsnummer andra än standardnummer. Johansson sade också att SLBA nu måste göra en översyn av hur medierna prioriteras vid katalogiseringen. På frågan om skillnader mellan KRS och AACR II, svarade han att det finns en del, t.ex. angående ljudinspelningars utgivaruppgifter.

SLBA:s svenska översättning av IASA:s katalogregler skiljer i vissa delar från originalet. Olle Johansson förklarade att man hade fyllt ut lite efter behov och delvis även gjort en revision och rättat till en del felaktigheter och inkonsekvenser. Några avgörande skillnader skall där dock inte finnas. Allt finns emellertid inte med i översättningen; man har utelämnat appendix och bara tagit med grundtexten och funderar på tillfoga en lista över tekniska termer. Än så länge är detta bara ett internt projekt och reglerna kommer inte att börja tillämpas förrän SLBA börjar använda sitt nya katalogformat, något som möjligen kan uppskattas bli klart till årsskiftet.

§ 8. GEN-praxis

Pia Leth föreslog att GEN-praxis skall behandlas dels i samband med klassifikationsfrågor, dels systematiskt. Ebbe Fritjofsson tyckte att man nog bör jämföra med GEN-praxis även tvärs över klassifikationssystemets avdelningar, t.ex. angående användningen av :k. Detta arbete borde kunna påbörjas framåt hösten. Ordföranden ansåg att man tills vidare bör jämföra med GEN-praxis i anslutning till aktuella frågor. Leth bekräftade att inget arbete pågår med att utveckla GEN-praxis för tillfället. Hon föreslog att hon själv, tillsammans med Fritjofsson, skulle kontrollera aktuella delar inför varje möte. Fritjofsson sade att detta skulle kunna föras in i

klassifikationssystemet i form av förtydliganden och kommentarer, vilka kan komplettera eller ersätta befintlig text.

Beslutades att Pia Leth och Ebbe Fritjofsson skall förbereda jämförelse med GEN-praxis i anslutning till klassifikationsfrågorna inför varje kommittésammanträde.

§ 9. Klassifikationsfrågor från föregående möte, behandlade

1. Fut

Konstaterade ordföranden att detta arbete nu kan påbörjas, eftersom budgeten godkänts. Pia Leth skall informera Eva Tedenmyr om detta. Föreslog ordföranden att Tedenmyr skall ansvara för detta arbete, med någon form av attest, och att hon skall sköta kontakterna med experter, tala med Svensk biblioteksforening angående timredovisning, skatter m.m. Göran Berntsson uttryckte viss oro inför en mer genomgripande revision, till en struktur liknande den i DDC, och ifrågasatte behovet av en omorganisation inom avdelningen. Ordföranden ställde sig också tveksam till större ändringar i klassifikationssystemet. Leth trodde inte att det skulle bli några dylika förslag.

Kommittén enades om att ge riktlinjer för att ändra så lite som möjligt i signaturerna och arbeta mer med hänvisningar av typen ”hit även”.

2. Ibh

Ebbe Fritjofsson hade tittat på beståndet under **Ibh**, konstaterat att det är en stor avdelning och att det inte gick att få någon överblick. Han kunde tänka sig att behålla rubriken ”Otraditionella konstformer”. Ordföranden höll med. Pia Leth trodde att ”otraditionella” här avsåg moderna företeelser, enligt exemplen i systemet, och Göran Berntsson trodde att ”otraditionella” i detta sammanhang var synonymt med ”nyare”. Han undrade om det finns något behov av finindelning under **Ibh** men ordföranden ansåg risken vara stor att en sådan snabbt blir daterad. Om det skulle behövas, skulle det vara för grafitti. Föreslog Berntsson att låta rubriken kvarstå tills vidare.

Beslutades att låta frågan vila.

3. Ij

Frågan bordlades, enligt önskemål från Anders Lönn.

4. **Mcs**

Konstaterade ordföranden att det handlade om restfrågor sedan föregående möte: **Kcsx**, **Ohe-cs** samt landindelning av **Mcs**.

Beslutades att låta frågorna vila.

5. **Östtimor**

Inledningsvis poängterade Ebbe Fritjofsson att det föreligger behov av just denna klassifikationskod, eftersom ämnet är omskrivet. Han berättade även att han funnit att Timor ingår i Små Sundaöarna och att han kommit fram till att det inte går att bryta ut Östtimor ur Indonesien, rent hierarkiskt. Ordföranden presenterade ett förslag där Östtimor ligger under Timor. Fritjofsson var osäker på om det finns någon litteratur om Små Sundaöarna och Pia Leth tyckte att man i sådana fall kunde skriva *Små Sundaöarna föres till Nodaf*.

Kommittén har att överväga följande två förslag under avdelning N:

A) **Nodaf** Sundaöarna

Nodafa Östtimor

Hit även ön Timor i sin behet.

B) **Nodaf** Timor

Nodafa Östtimor

Angående avdelning K ansåg Pia Leth att Östtimor borde vara en egen rubrik och ha årtal.

Föreslogs att införa:

Kodafa Östtimor

Perioden 1975-2002 -> Koda

Kodafa.6 2002-

Frågan bordlades.

§ 10. Klassifikationsfrågor från föregående möte, ej behandlade

1. **Fueal**

Förslaget, som stammar ur arbetet med Svenska ämnesord, avser att täcka in andra dialekter än de som nämns i systemet, berättade Pia Leth. Förslaget avser att göra ett tillägg, inte att ändra i

systemet. Ebbe Fritjofsson påpekade att förslaget innebär problem, då även nordsamiska är en centralsamisk dialekt. Pia Leth bad att få återkomma i denna fråga.

Frågan bordlades.

2. Icdö, Ppbdö

Efter en kort diskussion om beståndet under Icdö respektive Ppbdö konstaterade ordföranden att den förra avdelningen domineras av kaserner medan man under den senare främst finner verk om skyddsrum. Göran Berntsson ansåg att det, om frågan inte var akut, saknades skäl att fortsätta.

Frågan avfördes.

3. K/Ka

Angående förslaget att föra verk från 1900-talet till **Ka**, anmärkte Göran Berntsson att det var svårt att finna någon förnuftsmässig förklaring till en dylik uppdelning. Pia Leth sade att man använt trettioåriga kriget och napoleonkrigen som exempel för att de är etablerade. Ordföranden påpekade att man förr hade en mer eurocentrisk historieskrivning. Berntsson undrade vad som menas med en ”principiell begränsning”? Kommittén kom överens om att uttrycket skulle tolkas som ”klart uttalat”. Ordföranden ansåg att förslagen stämmer väl överens med praxis och trodde att det blir lättare att klassificera nyare litteratur, då den kan förmodas vara tydligare i sina avgränsningar.

Beslutades att göra följande tillägg:

K

Hit Trettioåriga kriget 1618-1648 (K.41) och Napoleonkrigen (K.45).

Ka

Hit företrädesvis arbeten om 1900-talet och framåt. *Trettioåriga kriget 1618-1648 -> K.41* och *Napoleonkrigen -> K.45*.

4. Mrat, Mrbt

Ordföranden hade vid en kontroll i BURK sett att nästan allt som klassificerats **Mra** handlade om aboriginer och att tendensen var liknande under **Mrb**. Ebbe Fritjofsson hade vid sin sökning funnit en något större andel som inte handlade om aboriginer respektive maorier, och ansåg att en utbyggnad vore mer meningsfull då. Pia Leth trodde att forskningsbiblioteken kunde ha mer

avvikande material och att man kanske skulle bli tvungen att bygga ut ändå i framtiden. Ordföranden ansåg att en utbyggnad skulle bli opraktisk för folkbiblioteken; nästan allt skulle hamna på underavdelningarna. Påpekade Göran Berntsson att klassifikationskoden inte är den enda kvalifikatorn då man söker.

Beslutades att man skulle kontrollera behovet av en utbyggnad. Frågan bordlades.

5. O

Ebbe Fritjofsson rapporterade att Dag Hammarskjöldbiblioteket ansåg att systematiska framställningar över utrikespolitik inte bör föras till **K** utan borde finnas under **O**. Man skulle kunna göra en skiljelinje, analog med den mellan **Oc** och **K**. Fritjofsson sade också att även systematiska framställningar torde ha någon empirisk bakgrund. Diskuterades möjligheten att klassificera under **Ocf** men Fritjofsson ansåg att det då skulle behövas någon tilläggsiffra, vilket skulle vålla problem med systematiken. Pia Leth påpekade att det på s 94 i klassifikationssystemet tydligt står ”Utrikespolitik alltid till **K**”. Göran Berntsson tolkade det som att anvisningen avser tillämpad utrikespolitik. Ordföranden och Leth trodde båda att detta var ett större problem för forskningsbiblioteken än för folkbiblioteken.

Beslutades att Ebbe Fritjofsson skall kontakta Dag Hammarskjöldbiblioteket, Utrikespolitiska institutets bibliotek samt Riksdagsbiblioteket för att inhämta synpunkter. Frågan bordlades.

6. Ob:d

Ebbe Fritjofsson påpekade att man kan ifrågasätta det lämpliga i att lägga **:d** till något som inte är en egen disciplin. Göran Berntsson undrade om det var nödvändigt att skriva ut **:d** här, då det ju ändå används. Anmärkte Fritjofsson att det troligen skulle användas mer om möjligheten fanns explicit i systemet.

Beslutades att göra följande tillägg:

Ob

:d teori, filosofi

7. Obq/Ohg

Ebbe Fritjofsson förklarade att avsikten var att göra klassifikationen mer användarvänlig genom att dubbelklassificera. Pia Leth ansåg att man skall dubbelklassificera så lite som möjligt.

Ordföranden tyckte att det vore bättre om Dag Hammarskjöldbiblioteket utformade en lokal tillämpning. Han motsatte sig klammersignaturer för innehåll som inte finns i verket.

Diskuterades möjliga gränser mellan internationella och lokala organisationer. Konstaterade Göran Berntsson att det rörde sig om ett principproblem som är olösligt med denna typ av klassifikationssystem.

Frågan avfördes.

8. X och Y + snedstreck

Göran Berntsson hade upptäckt ett fel i klassifikationssystemet: på s 202 står att ”endast tilläggsbeteckning för målgrupp används”. Innebörden av detta, påpekade han, blir att det inte skulle kunna finnas exempelvis noter som handskrift eller på Internet. Därför föreslog Berntsson att stycket om tilläggsbeteckningar skulle strykas men sade att han inte visste om något skulle skrivas till. Konstaterades att meningarna är felaktiga.

Beslutades att Olle Johansson skall ta upp frågan i Musikgruppen. Frågan bordlades.

§ 11. Nya klassifikationsfrågor

1. Cmecta

Göran Berntsson hade undersökt problematiken och kommit fram till att ”Hinayana” inte bara syftar till *Theravada*, utan till ytterligare ett dussintal buddhistiska skolor. Det finns flera exempel i klassifikationssystemet på nedsättande benämningar som blivit etablerade, bl.a. kväkare, påpekade han. Berntsson ansåg att det vore fel att byta ut termen ”hinayana” eftersom den har en vidare innebörd. Däremot ansåg han likhetstecknet vara felaktigt.

Beslutades om följande ändring:

Cmecta

Hit Theravada, sydlig buddhism.

2. N

Pia Leth, ordföranden och Margareta Rosfelt tyckte samtliga att det var ett bra förslag.

Beslutades om följande rubrikändring att ta med i SAB8:

N Geografi och lokalhistoria

3. :uh

Ordföranden ansåg att frågan påminde om :pu och att det föreslagna kolontillägget saknar informationsvärde. Pia Leth höll med: nästan allt har någon miljöaspekt numera.

Frågan avfördes. Åsa Härstedt tillskrives om detta.

§ 12. Övriga frågor

Korrigerig av föregående mötes protokoll

F.03

[...]Kan vid behov delas upp ytterligare med geografiskt tillägg enligt N, t ex samiska ortnamn i Tornedalen **Fue.032chz Tornedalen**.

§ 13. Mötets avslutande

Ordföranden förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet:

Justeras:

Elisabet Grufman

Lennart Enge

Olle Johansson